

Historisk mange ikke-vestlige indvandrere i arbejde

De seneste mange års fremgang på arbejdsmarkedet har betydet, at langt flere indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund er blevet integreret på det danske arbejdsmarked. Det gavner den enkelte, der har fået foden indenfor og dermed øget sandsynligheden for at få en mere varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Det gavner også virksomheder og ledere, som får mere arbejdskraft til rådighed. Samtidig styrker det samfundsøkonomien ved at udvide beskæftigelsesmulighederne nu og fremover.

Siden begyndelsen af 2008 er der kommet over 190.000 flere lønmodtagere til i alderen 15-64 år, jf. figur 1a. Særligt de seneste år har der været en kraftig fremgang på arbejdsmarkedet, og antallet af lønmodtagere i alderen 15-64 år er i dag ca. 155.000 højere end 4. kvartal 2019, dvs. lige før coronapandemien.

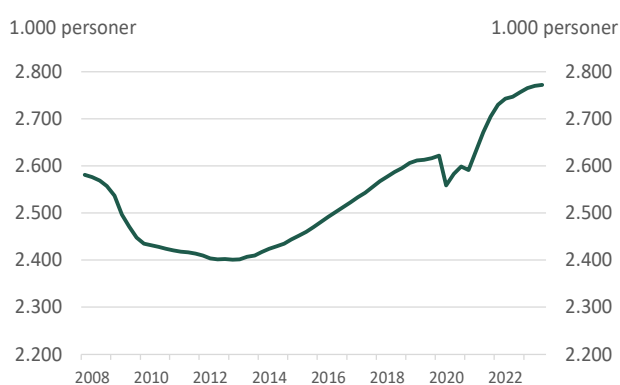
En væsentlig del af den stigende beskæftigelse er sket blandt indvandrere og efterkommere, mens beskæftigelsen blandt personer med dansk oprindelse er faldet.

Således er der i dag mere end 100.000 flere beskæftigede indvandrere fra ikke-vestlige lande, og ligeledes over 100.000 flere beskæftigede indvandrere fra vestlige lande sammenlignet med begyndelsen af 2008, jf. figur 1b.

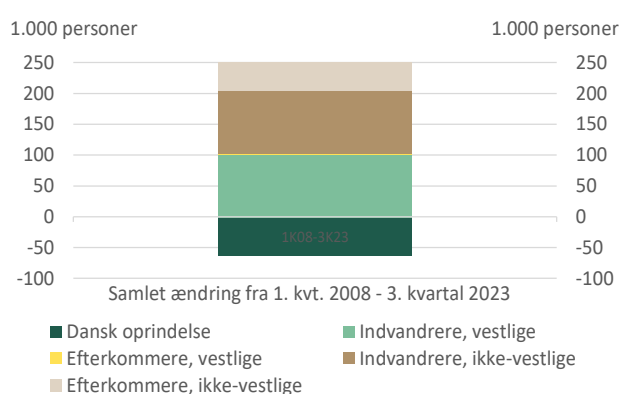
Dertil er lidt under 50.000 flere efterkommere fra ikke-vestlige lande kommet i beskæftigelse, mens beskæftigelsen blandt efterkommere med vestlig baggrund har været tæt på uændret i perioden (med en stigning på ca. 3.000 personer).

Til gengæld er der i dag mere end 60.000 færre beskæftigede med dansk oprindelse, end det var tilfældet i 1. kvartal 2008.

Figur 1a: Beskæftigelsen, 15-64 år

Figur 1b: Ændring i beskæftigelse, fordelt på herkomst

Anm.: Figur 1a viser den samlede lønmodtagerbeskæftigelse blandt de 15-64-årige. Figur 1b viser den samlede ændring i lønmodtagerbeskæftigelsen blandt de 15-64-årige og fordelt på herkomst i perioden fra 1. kvartal 2008 til og med 3. kvartal 2023. Data er kvartalsdata og sæsonkorrigeret (egen sæsonkorrektion). Seneste observation er 3. kvartal 2023.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

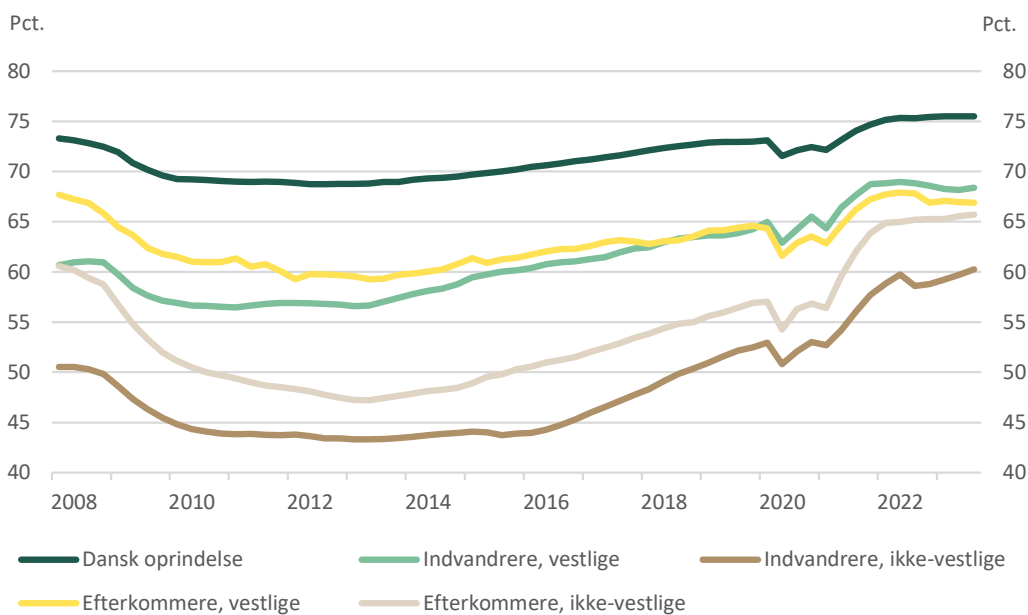
Udviklingen i beskæftigelsen skal ses i lyset af, at der i aldersgruppen 15-64 år er kommet flere indvandrere og efterkommere i befolkningen, mens antallet af personer med dansk oprindelse i den aldersgruppe er faldet.

Men selv hvis man korrigerer for befolkningsudviklingen, er der kommet historisk mange indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i beskæftigelse de senere år. Det har også været med til at mindske den forskel, der er på beskæftigelsesfrekvensen – dvs. andelen af beskæftigede i befolkningen – for personer med henholdsvis dansk og ikke-vestlig baggrund.

Beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere fra ikke-vestlige lande er således steget med næsten 10 pct.-point siden begyndelsen af 2008 og ligger i dag på ca. 60 pct., jf. figur 2. Beskæftigelsen for efterkommere med ikke-vestlig baggrund er i perioden steget med ca. 5 pct.-point til omkring 66 pct. Omvendt har beskæftigelsen blandt 15-64-årige med dansk oprindelse udviklet sig mere i stil med befolkningen, idet beskæftigelsesfrekvensen i dag blot er ca. 2 pct.-point højere end i 1. kvartal 2008 og ligger på godt 75 pct.

Udviklingen betyder altså, at andelen af beskæftigede blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er kommet tættere på andelen af beskæftigede med dansk oprindelse. For indvandrere med ikke-vestlig baggrund er beskæftigelsesfrekvensen i dag ca. 16 pct.-point lavere end for personer med dansk oprindelse, og denne forskel er dermed indsnævret med godt 5 pct.-point alene siden 4. kvartal 2019 (før coronapandemen). For efterkommere med ikke-vestlig baggrund er forskellen indsnævret med ca. 6 pct.-point til 10 pct.-point på de få år.

Figur 2: Beskæftigelsesfrekvens, fordelt på herkomst, 15-64 år

Anm.: Figur 2 viser beskæftigelsesfrekvenser blandt de 15-64-årige fordelt på herkomst. Beskæftigelsesfrekvensen er beregnet som antal lønmodtagere i forhold til befolkningen i de respektive grupper. Data er kvartalsdata, og beskæftigelsesfrekvenserne er sæsonkorrigerede (egen sæsonkorrektion). Seneste observation er 3. kvartal 2023.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

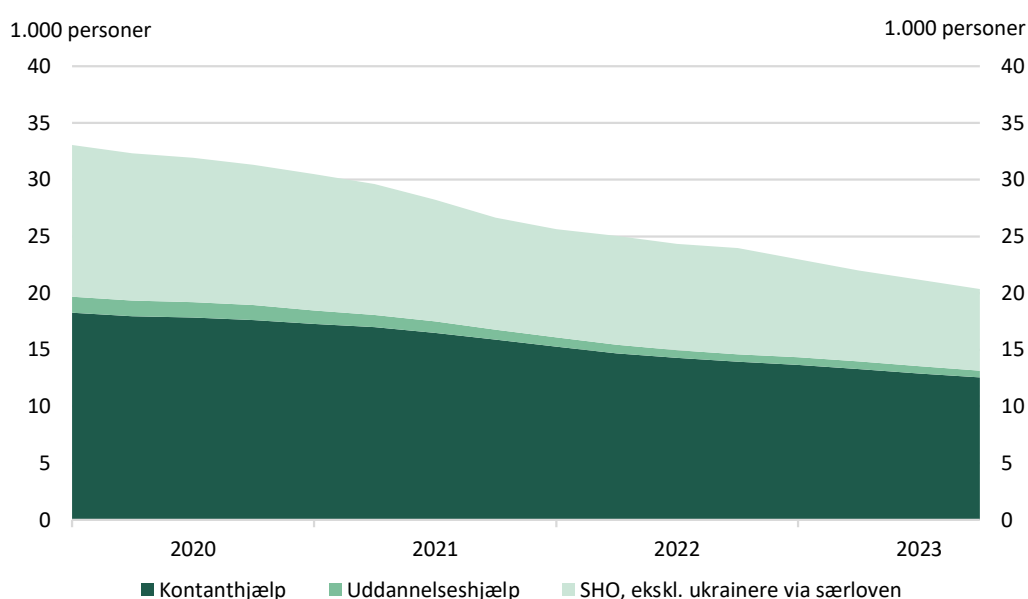
Færre indvandrere på kontanthjælpsydelse

Indvandrere er overrepræsenterede i kontanthjælpsystemet. Godt hver femte, der modtager kontanthjælpsydelse¹, har ikke-vestlig baggrund (ekskl. ukrainere med ophold efter særloven), selv om den gruppe kun udgør under 10 pct. af befolkningen.

Den positive beskæftigelsesudvikling har imidlertid også resulteret i ca. 38 pct. færre ikke-vestlige indvandrere på kontanthjælpsydelse de senere år, så der i dag er omkring 20.000 personer på enten kontanthjælp, uddannelseshjælp eller SHO-ydelse mod ca. 33.000 personer i 4. kvartal 2019, *jf. figur 3*.

Der er aktuelt knap 13.000 ikke-vestlige indvandrere på kontanthjælp, godt 7.000 på SHO-ydelse – ekskl. ukrainere med ophold efter særloven – samt et mindre antal på uddannelseshjælp (sæsonkorrigerede tal).

Figur 3: Indvandrere med ikke-vestlig baggrund på kontanthjælpsydelse siden 4. kvartal 2019

Anm.: *Figur 3* viser antal indvandrere med ikke-vestlig baggrund på hhv. kontanthjælp, uddannelseshjælp og SHO-ydelse (ekskl. ukrainere med ophold efter særloven). Antallet af ukrainere på SHO-ydelsen med ophold efter særloven er data fra den ugentlige rapportering "Monitorering af fordrevne personer fra Ukraine med ophold efter særloven" fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, hvor kvartalstal er gennemsnittet af de månedlige data. Data i figuren er kvartalsdata og sæsonkorrigerede (egen sæsonkorrektion). Seneste observation er 3. kvartal 2023.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

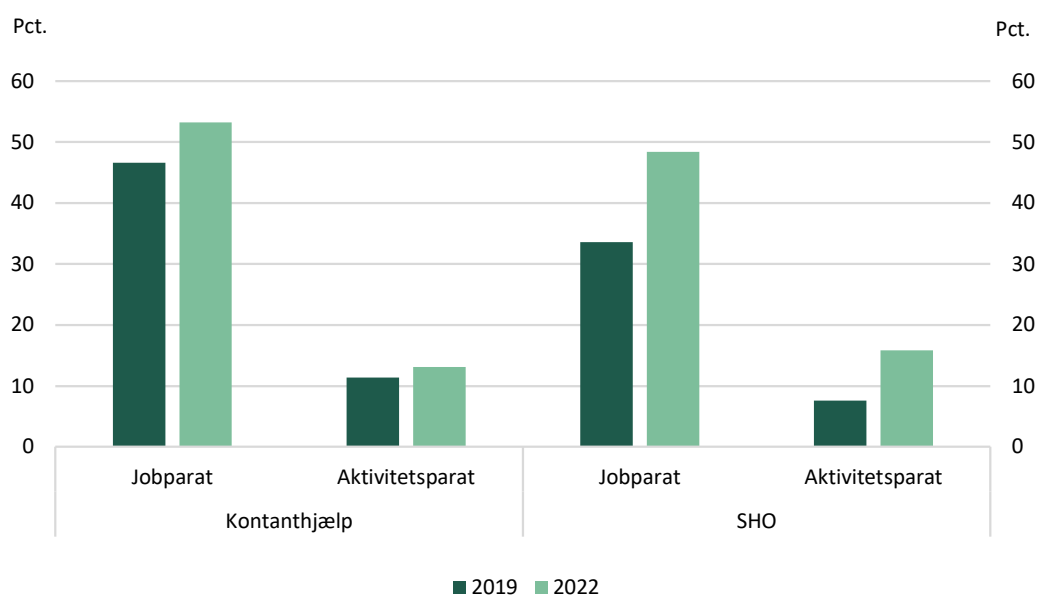
Det er ikke alle ydelsesmodtagere, der er kommet i beskæftigelse, selv om de forlader den respektive ydelse. Nogle påbegynder eksempelvis en uddannelse, og andre overgår til en anden midlertidig eller varig offentlig ydelse.

Andelen af ydelsesmodtagere, der overgår til beskæftigelse, er dog steget lidt de senere år, *jf. figur 4*. Der er både flere indvandrere med ikke-vestlig baggrund, der i dag overgår til beskæftigelse, når de forlader kontanthjælp, og når de forlader SHO-ydelsen, sammenlignet med i 2019. Det gælder særligt for de

¹ Kontanthjælpsydelse omfatter her kontanthjælp, uddannelseshjælp og SHO (selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse).

personer, der visiteres jobparate, og dermed skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, men der er også en større andel af aktivitetsparate, der nu overgår til beskæftigelse.²

Figur 4: Ikke-vestlige indvandreres overgang fra kontanthjælp til beskæftigelse

Anm.: *Figur 4* viser andelen af de indvandrere med ikke-vestlig baggrund på hhv. kontanthjælp og SHO-ydelse, der har afsluttet et ydelsesforløb, som har status som lønmodtagerbeskæftigede tre måneder efter det afsluttede forløb. Der er vist data for hhv. jobparate og aktivitetsparate (visitation som ydelsesmodtager). Data inkluderer ukrainere med ophold efter særloven.
Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

² Jobparate er personer, som vurderes at kunne tage et ordinært arbejde inden for tre måneder og dermed blive selvforsørgende. Jobparate skal stå til rådighed for tilbud om arbejde, beskæftigelsesrettede tilbud mv. Personer under 30 år kan også visiteres til at være hhv. åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate. De personer, der ikke kan visiteres som jobparate (eller uddannelsesparate) visiteres som aktivitetsparate.

Stort potentiale ved at få endnu flere i arbejde

40.000 flere beskæftigede, hvis ikke-vestlige indvandrere arbejder i samme grad som personer med dansk baggrund

Trods stigningen i beskæftigelsen blandt ikke-vestlige indvandrere er beskæftigelsesfrekvensen stadig væsentlig lavere end for personer med dansk oprindelse og også indvandrere med vestlig baggrund, *jf. ovenfor*. Der er således potentiale for at få endnu flere med ikke-vestlig baggrund med på arbejdsmarkedet.

Hvis andelen af beskæftigede ikke-vestlige indvandrere frem mod 2030 stiger til den beskæftigelsesfrekvens, som personer med dansk oprindelse har i dag, vil det øge beskæftigelsen med ca. 37.000 personer.

Det kan potentielt styrke de offentlige finanser med mere end 1 mia. kr. årligt

Hvis en indvandrer med ikke-vestlig baggrund varigt overgår fra en offentlig ydelse til beskæftigelse vil det i gennemsnit styrke de offentlige finanser med ca. 250.000 kr. årligt, *se boks nedenfor for flere detaljer*.

Hvis andelen af beskæftigede ikke-vestlige indvandrere stiger til den beskæftigelsesfrekvens, som personer med dansk oprindelse har i dag, vil det reducere antallet af ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse yderligere. Med knap 40.000 flere ikke-vestlige indvandrere i beskæftigelse kan det potentielt resultere i, at yderligere 4.000-5.000 indvandrere med ikke-vestlig baggrund overgår fra offentlig forsørgelse til beskæftigelse. Det vil i så tilfælde give en gevinst for statskassen på over 1 mia. kr. årligt.

Sådan har vi regnet

Beregning af antal ekstra beskæftigede

I beregningen af antal ekstra beskæftigede frem mod 2030, hvis ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens stiger til det samme niveau, som personer med henholdsvis dansk oprindelse og med vestlig baggrund har i dag, tages der højde for befolkningsudviklingen for ikke-vestlige indvandrere frem mod 2030, *jf. befolkningsfremskrivningen fra Danmarks Statistik/DREAM*.

Beregning for statens gevinst ved at flere personer med ikke-vestlig baggrund kommer i arbejde

Beregningen af antal personer, der vil overgå fra offentlige ydelser til beskæftigelse er baseret på sammenhængen mellem udviklingen i beskæftigelse og dagpenge og kontanthjælpsydelse i det seneste opsving (fra 3. kvartal 2019 til 3. kvartal 2023).

Kontanthjælpsydelse omfatter i disse beregninger kontanthjælp, selvforsørgelses-, hjemrejseydelse eller overgangsydelse (SHO) samt uddannelseshjælp.

Fordelingen for modtagere af dagpenge og kontanthjælpsydelse blandt indvandrere med ikke-vestlig baggrund er baseret på den nuværende fordeling for ikke-vestlige indvandrere (3. kvartal 2023).

Det samlede nettoprovenu til det offentlige, når en person overgår fra en offentlig ydelse til beskæftigelse, er beregnet på baggrund af svar på spørgsmål 327, Folketingets Beskæftigelsesudvalg, august 2020.³

³ BEU, Alm.del - 2019-20 - Endeligt svar på spørgsmål 327: Spm. om, hvad det giver i gevinst for det offentlige, når en person kommer i arbejde, til beskæftigelsesministeren